

Motion till riksdagen 2019/20:1203

av **Isak From och Åsa Karlsson (båda S)**

Gifta pensionärer får lägre pension

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen vid en kommande översyn bör beakta att pensionsnivån påverkas av civilstånd eller samlevnadsform och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Romantiskt, trevligt, tryggt och kul, men bröllop kan också vara en dålig affär. Gifta par får nämligen lägre pension än ogifta.

Att gifta pensionärer får lägre pension hänger ihop med gammal tradition från 1914. Politik och myndigheter anser att det är billigare att bo ihop än att vara ensamstående.

Frågan är vem som ska betraktas som ensamstående och vem som ska betraktas som gift?

Som gifta räknas registrerade partner, sammanboende med gemensamma barn eller personer som tidigare har varit gifta med varandra. Försäkringskassan har ingen möjlighet att undersöka huruvida folk bor ihop eller inte medan Riksförsäkringsverket direkt får uppgift om de som gifter sig. Som lagen är utformad i dag så är den direkt diskriminerande för gifta par.

Störst blir effekten för personer födda efter 1937 med låg pension, så kallad garantipension. I Sverige gäller det cirka 200 000 personer. Singlar i denna grupp som gifter sig får pensionen sänkt med 9 844 kronor per år, det vill säga 820 kronor i månaden.

Full garantipension för gifta är 7 204 kr/mån. och 8 076 kr/mån. för ensamstående och sambor. Skillnaden är 872 kr/mån. och person, det vill säga 10 467 kr per år. (Beloppen gäller för 2018.)

Som regelverket för pensionssystemet ser ut i dag så kan vissa pensionärer som gifter sig eller blir sambor förlora inkomst varje månad.

Om bägge parter i äktenskapet eller samboförhållandet är pensionärer så kan det nya hushållet i vissa fall förlora inkomster på upp till 1 698 kronor. Om två förvärvsarbete på motsvarande sätt gifter sig eller flyttar ihop så får de förstås inte sänkt lön.

Då pensionen är en form av uppskjuten lön så kan det förstås uppfattas som djupt orättvist att just pensionärer ska få sänkt inkomst för att de har funnit kärleken. Alla pensionärer betalar dessutom redan en högre skatt på sina pensioner jämfört med förvärvsarbete – detta på grund av högerbudgetar med alla så kallade jobbskatteavdrag.

Ytterligare mellan 700 000 och 800 000 personer har någon del av pensionen som garantipension och då berörs även de.

Och har man väl tagit steget att gifta sig får man stå sitt kast. En snabb skilsmässa om man ångrar sig leder inte nödvändigtvis till återställd pension.

Reglerna gäller också för sambor som har eller har haft gemensamma barn eller som tidigare har varit gifta. Då duger det inte att bara skilja sig; i så fall måste man också flytta isär, vilket inte alltid är så enkelt.

Sambeskattningen slopades 1971; nu är det dags att vi ser över att pensionsnivån bör vara oberoende av civilstånd eller samlevnadsform.

Isak From (S)

Åsa Karlsson (S)